

POLSKA

listopad 2016r.

ZIEMIA

str. 5

JAROSŁAW KACZYŃSKI

Polska jest silniejsza

str. 7

BEATA SZYDŁO

Rodzina najważniejszą inwestycją

str. 9

KRZYSZTOF JURGIEL

Rolnictwo priorytetem rządu

Rok dobrych zmian na wsi

REALIZUJEMY OBIETNICE

- ✓ handel ziemią
- ✓ ubezpieczenia
- ✓ dopłaty do paliwa

str. 2

MOCNE OGNIWO

Przygotowaliśmy pakiet pięciu ustaw, które wzmocnią pozycję rolników

str. 4

FILAR ROZWOJU

Po raz pierwszy polski rząd podniósł rolnictwo do rangi strategicznej gałęzi gospodarki.

str. 6

PŁACIMY NA CZAS

Wypłacamy zaliczki dopłat bezpośrednich

str. 8

POLSKA SMAKUJE

Budujemy markę polskiej żywności

str. 10-11

ROZWIJAMY RYNKI

Powstała pierwsza biznesowa analiza rynków rolnych.

str. 14-15

Bilans rządów PO-PSL

Mocni w gębie, beczelni, ale bezradni, kiedy należało działać i podejmować decyzje. Nikt tak jeszcze nie zawiódł, nie upokorzył i nie rozczarował rolników oraz mieszkańców obszarów wiejskich. Znakiem firmowym rządów PO-PSL były puste, niezrealizowane obietnice.

Osiem lat psucia

Bilans rządów PO-PSL w odniesieniu do rolnictwa i polskiej wsi można zamknąć w kilku słowach: nieudolność, nieskuteczność, opieszałość, brak działań wyprzedzają-

cych, arogancja wobec organizacji rolniczych. Doprowadzili do

destabilizacji na podstawowych rynkach w Polsce.

FESTIWAL NIESPEŁNIONYCH OBIETNIC PO-PSL

- Kompetentna polityka na rzecz wsi i rolnictwa w UE (aktywna polityka wobec Komisji Europejskiej).
- Wzmocnienie rolnictwa rodzinnego poprzez przetwarzanie produktów w gospodarstwie i sprzedaż bezpośrednią.
- Wprowadzenie systemu ubezpieczeń upraw i zwierząt.
- Odbudowa i budowa melioracji i retencji.
- Wzmocnienie grup producenckich i spółdzielczości.
- Zdecydowanie większe wsparcie dla produkcji ekologicznej.
- Włączenie rolnictwa w produkcję energii odnawialnej.
- Aktywna polityka rządu w sprawie polskiego rolnictwa na forum Komisji Europejskiej.
- Reforma instytucji rządowych obsługujących wieś i rolnictwo.
- Wykorzystanie potencjału i możliwości rolnictwa dla poprawy bilansu energetycznego Polski – Ustawa o Odnawialnych Źródłach Energii.
- Poprawa dochodowości produkcji w rolnictwie i reforma w zakresie zabezpieczenia emerytalno – rentowego i zdrowotnego rolników oraz zatrudnionych w rolnictwie.
- Pełne ubezpieczenie majątkowe od klęsk żywiołowych zwłaszcza powodzi i suszy.
- Pełny zwrot akcyzy płaconej przez rolników przy zakupie paliwa rolniczego.
- Przebudowa instytucji wspomagających rolnictwo.
- Prowadzenie polityki żywnościowej stymulującej kooperację i tworzenie więzi gospodarczych.
- Wzmocnienie więzi społecznych, budowa społeczeństwa obywatelskiego i mądra polityka społeczna służąca rozwojowi wsi i rolnictwa.
- Działania na rzecz umacniania gospodarstw rodzinnych.
- Inwestycyjne wsparcie rodzin wiejskich.
- Zmniejszenie dystansu dzielącego wieś od miasta.
- Produkcja żywności w zgodzie ze środowiskiem naturalnym.
- Dofinansowanie gospodarki leśnej w lasach prywatnych.
- Uporządkowanie funkcjonowania trzech agencji rolnych (AR i MR, ANR, ARR).
- Utworzenie Funduszu Stabilizacji Dochodów Rolniczych.
- Przedstawienie własnych zasad polityki rolnej państwa.

Kiedy koalicja PO-PSL oddawała władzę, mleczarstwo przeżywało olbrzymie trudności. Sytuację na rynku mięsa wieprzowego i w chowie trzody chlewnej określano, jako tragiczną. Niekorzystne wahania cenowe destabilizowały popyt i podaż zbóż. Działanie na rynku cukru naraziły na szwank bezpieczeństwo żywnościowe Polski.

Polska weszła do UE na niekorzystnych, nierównych zasadach, które spowodowały wprowadzenie niższych, dyskryminacyjnych stawek dopłat bezpośrednich. Rząd PO-PSL nie wykazał się aktywnością, aby zmienić ten stan rzeczy. Negocjacje dotyczące Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2014–2020 okazały się porażką dla naszego rolnictwa. Nie podejmowano znaczących działań, aby wyrównać poziom życia na wsi i miastach.

Można wręcz powiedzieć o utrwalaniu się ubóstwa na wsi.

Pod rządami poprzedniej koalicji mieszkańcy wsi i małych miast mogli tylko marzyć o równym dostępie do pracy, służby zdrowia, wiedzy czy bezpieczeństwa socjalnego. Pomimo zapowiedzi wyborczych, rząd PO-PSL w ciągu ośmiu lat nie przedstawił zasad polityki rolnej Państwa, biernie przyjmując założenia Wspólnej Polityki Rolnej UE za własne. Premier Donald Tusk przemawiając podczas inauguracji polskiej prezydentury w Radzie Europy ani razu nie wspominał o polskim rolnictwie i jego pro-

blemach. Nie poruszył najważniejszej i wciąż aktualnej kwestii wyrównania dopłat.

Dla tego środowiska politycznego, działania wobec rolnictwa i obszarów wiejskich nigdy nie stanowiły priorytetu i nie wyszły poza ramy pustych obietnic.

Festiwal niespełnionych deklaracji rozpoczął premier Donald Tusk w listopadzie 2007 roku. W exposé rządu koalicyjnego PO-PSL, zadeklarował oparcie polityki rolnej na pięciu filarach:

- aktywnej polityce wobec Komisji Europejskiej,
- usprawnieniu pracy rządu i reformie instytucji obsługujących wieś i rolnictwo,
- produkcji żywności w zgodzie ze środowiskiem naturalnym,
- wykorzystaniu potencjału i możliwości rolnictwa dla poprawy bilansu energetycznego Polski,
- dążeniu do poprawy dochodowości produkcji w rolnictwie i jej stabilizacja.

Jak to wyglądało w praktyce?

Aktywna polityka wobec Komisji Europejskiej oznaczała zgodę ministra Marka Sawickiego na niesprawiedliwe i nierówne dopłaty bezpośrednie dla polskich rolników. Reforma

instytucji rządowych obsługujących wieś i rolnictwo też spełzała na niczym. Utrzymano funkcjonowanie trzech agencji rolnych i pięciu inspekcji kontrolnych. Nie powołano funduszy gwarantowanych świadczeń. Trudno za usprawnienie pracy rządu uznać: chaos w administracji, nepotyzm i przekazywanie stanowisk dla swoich, łamanie konstytucji, niszczenie doradztwa rolniczego, blokowanie systemu oświaty rolniczej, itp.

Z kolei produkcji żywności w zgodzie ze środowiskiem naturalnym, w rzeczywistości oznaczała liberalizację ustawy o organizmach genetycznie modyfikowanych. Ma się to nijak do produkcji zdrowej żywności, a tym bardziej do ochrony środowiska naturalnego. Wykorzystanie potencjału i możliwości rolnictwa dla poprawy bilansu energetycznego Polski pozostało także w sferze pustych obietnic. Wbrew zapowiedziom, rządowi PO-PSL nie udało się również poprawić dochodowości produkcji w rolnictwie. Doszło do niekontrolowanego wzrostu cen nawozów sztucznych, środków ochrony roślin, maszyn rolniczych, paliw i energii.

Polska, a zwłaszcza rolnictwo i obszary wiejskiej, jeszcze długo nie otrzásną się ze skutków ośmioletniej terapii szokowej, zafundowanej przez koalicję PO-PSL.

Rząd Prawa i Sprawiedliwości nie tylko realizuje swój plan, ale musi także gasić pożary podpalone przez poprzedników. W rok uporaliśmy się z problemami, z którymi koalicja PO-PSL nie dała sobie rady przez osiem lat.

Rok dobrych zmian

Po zwycięstwie wyborczym rząd PiS nie musiał pośpiesznie tworzyć planu dla obszarów wiejskich. Byliśmy i jesteśmy jedyną partią, która od lat ma przygotowany i stale aktualizowany kompleksowy program rolny. W exposé premier Beata Szydło podkreśliła, że wsparcie rolnictwa oraz wyrównanie szans rozwojowych między miastem a wsią należą do priorytetowych zadań jej rządu.

To nie były słowa rzucone na wiatr.

Jedną z pierwszych, strategicznych decyzji, podjętych przez rząd PiS było zablokowanie spekulacyjnego obrotu polską ziemią. Zgodnie z zapowiedzią, porządkujemy także system rolniczych ubezpieczeń. W czasach pierwszego rządu PiS wydatki na rolnictwo w budżecie państwa sięgnęły 3 proc PKB. Później nastąpiła lata chude. Koalicja PO-PSL, przez osiem lat nieudolnego rzą-

dzenia, stopniowo odbierała rolnictwu pieniądze.

Rząd Beaty Szydło obiecał powrót do poziomu finansowania sprzed dziewięciu lat i z tej drogi nie zejdzcie.

Oczywiście, nie da się w ciągu jednego roku nadrobić skutki ośmiu lat rabunkowej polityki. W 2016 r. wydatki na rolnictwo

znacząco wzrosły w stosunku do ostatniego roku rządów PO-PSL. W kolejnych latach wydatki na rolnictwo i wieś będą sukcesywnie zwiększane. Rząd PiS inaczej od swoich poprzedników postrzega także obowiązki i zadania państwa na arenie międzynarodowej.

Skończyła się polityka uprawiana na kolanach i krępowana dylematem „a co na to powiedzą inni?”.

Minister Krzysztof Jurgiel, na arenie międzynarodowej twardo stawia polskie sprawy i taka polityka okazuje się skuteczna. Po jego rozlicznych interwencjach Komisja Europejska zgodziła się na interwencyjne dopłaty do producentów mleka i hodowców trzody. Przed rządem PiS stoją jednak znacznie poważniejsze zadania. Sprawa wyrównania dopłat bezpośrednich jest jednym z priorytetowych zadań rządu i została wpisana do programu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na lata 2015-2020.

Rząd dopłaci do ubezpieczeń

Zgodnie z obietnicą wyborczą, w marcu rząd przyjął projekt ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Nowe przepisy wejdą w życie z początkiem 2017 roku. W ustawie cho-

dzi o to, aby ubezpieczało się jak najwięcej rolników. Zachęcają do tego nowe regulacje umożliwiające szerszy dostęp do ubezpieczeń upraw rolnych z dopłatą z budżetu państwa. Wyniesie ona do 65 proc. składki.

918 mln zł

– rząd przeznaczy w przyszłym roku na dopłaty do ubezpieczeń

Koniec spekulacji

Z końcem kwietnia 2016 roku weszła w życie ustawa o wstrzymaniu sprzedaży polskiej ziemi rolniej. Przyjęliśmy rozwiązania obowiązujące w większości krajów Unii Europejskiej. Zablokowaliśmy wykupywanie ziemi rolniej przez „ślupy”, czyli podstawione firmy bądź osoby, co służyło spekulantom i uderzało w polskich rolników. Dzięki ustawie opracowanej przez rząd PiS, ziemia rolna może być nabywana

i dziedziczona przez rolników. Ograniczenia w obrocie ziemią dają prawdziwym rolnikom dostęp do gruntów rolnych, możliwość poszerzania produkcji oraz inwestowanie na gruntach rolnych. Nie sprawdziły się obawy, że ustawa całkowicie „zamrozi” handel ziemią. Zgodnie z oczekiwaniami spadła liczba transakcji, ponieważ związaliśmy ręce spekulantom i nastawionym na szybki zysk pośrednikom.

Rośnie finansowanie

W przyszłym roku w budżecie państwa wydatki na rolnictwo, rozwój wsi i rynki rolne wyniosą 9,7 mld zł.

To jest o **15,46 proc.** więcej niż w 2016 r.

Wydatki te zostaną uzupełnione środkami dla Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w kwocie 17,9 mld zł oraz wydatkami na realizację programu „Rodzina 500+”. Na obszary wiejskie trafi z tego tytułu około 11 mld zł. W przyszłym roku 4,5 krotnie wzrosną wydatki państwa na ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Ponadto na polską wieś trafi 20 mld złotych z budżetu Unii Europejskiej.

Kalendarium

Nowy Sejm

Odbędzie się pierwsze posiedzenie Sejmu VIII kadencji. Głos zabierał, m.in. Prezydent RP Andrzej Duda, który pogratulował wszystkim posłom zdobycia mandatów. Podczas posiedzenia dymisję rządu złożyła ustępująca premier Ewa Kopacz.

Wieś priorytetem

W exposé, premier Beata Szydło wiele uwagi poświęciła sprawom wsi i rolnictwa: Zostanie przeprowadzony „powrót” państwa na wieś i do mniejszych miast – mówiła premier Szydło.

Dla rodziny

Priorytetem dla rządu Prawa i Sprawiedliwości jest program „Rodzina 500+”. Najwięcej pieniędzy w jego ramach trafi do rodzin z obszarów wiejskich. W tym roku ponad 8 mld zł, a w 2017 roku kwota ta wzrośnie do 11 mld zł.

Nowy minister

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda powołał na stanowisko ministra rolnictwa i rozwoju wsi Krzysztofa Jurgiel.

Więcej pieniędzy

Na wniosek ministra Krzysztofa Jurgiel, Minister Finansów zwiększył o kwotę 1 mld 386 mln złotych wydatki na realizację do końca listopada zaliczek na dopłaty bezpośrednie dla producentów rolnych w ramach kampanii 2015 roku.

Działania MR i RW mające na celu wzmocnienie pozycji rolników w łańcuchu żywnościowym i poprawę dochodów rolniczych.

Mocne ogniwo

Pod rządami koalicji PO-PSL Polska należała do nielicznej grupy krajów, które nie robiły nic, aby wzmocnić pozycję rolnika w łańcuchu żywnościowym. Taką opinię, w specjalnym raporcie podzielała nawet Komicja Europejska. Sytuacja zmieniła się po objęciu władzy przez Prawo i Sprawiedliwość.

Przygotowaliśmy pakiet pięciu ustaw, które rozwiążą problemy z jakimi dotychczas zmagali się rolnicy. Proponowane rozwiązania prawne obejmą regulacją wszystkich uczestników łańcucha dostaw: producentów rolnych, przetwórców i handlu.

Ustawa o ułatwieniach sprzedaży żywności przez rolników

Bezpośrednio od rolnika

Ustawa stworzy rolnikom możliwość bezpośredniej sprzedaży żywności uzyskanej z własnej uprawy, chowu lub hodowli. Taka forma drobnego handlu cieszy się ogromną popularnością w całej Europie. Rolnicy dostarczają mleko, masło,

szynki, pasztety, jaja, mięso, chleb, wino, kiszoną kapustę, soki, generalnie wszystko, czego potrzebują ludzie w miastach. Wszyscy są zadowoleni. Żywność bezpośrednio od rolnika na pewno jest zdrowsza. Może też być tańsza, ponieważ marży nie zdzierają pośrednicy. Transakcja odbywa się między dwoma podmiotami: producentem i konsumentem. Układ jest prosty, ale na tyle skomplikowany, że nie udało się go wprowadzić za rządów koalicji PO-PSL. Prawo i Sprawiedliwość zapewni polskim rolnikom takie same szanse i możliwości, jakie mają producenci z innych państw członkowskich Unii Europejskiej.

Ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi.

Bat na nieuczciwych

W łańcuchu dostaw żywności, jego najważniejsze ogniwo, czyli rolnik, miał dotychczas najsłabszą pozycję. Pośrednicy, a zwłaszcza wielkie sieci handlowe, z premedytacją wykorzystywały swoją siłę, pieniądze i zdolności organizacyjne. Podejmowane przez poprzedni rząd próby uregulowania tej sytuacji okazały się nieskuteczne. Prawo i Sprawiedliwość położy kres tym praktykom. Przygotowana ustawa jasno określa, czego sieciom handlowym robić nie wolno. Za nieuczciwe praktyki ozna-

no, m.in. narzucanie dostawcy obowiązku wniesienia opłaty za przyjęcie towaru do sprzedaży i odmowę zawarcia umowy na piśmie. Rozstrzygnianiem sporów zajmie się Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Ustawa o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych („Produkt Polski”)

Made in Poland

dukt polski”, natomiast brakuje informacji o tym, że mięso z którego powstała kiełbasa w rzeczywistości pochodzi z innego kraju. Tracą na tym polscy producenci, ponieważ nasza żywność cieszy się dobrą reputacją, a żywnościowe „piractwo” tylko może zaszkodzić jej marce. Przygotowywany przez resort rolnictwa projekt nowelizacji ustawy wprowadza nowe regulacje dotyczące dobrowolnego znakowania środków spożywczych informacją „produkt polski”.

Rynek spożywczy pełen jest podróbek i produktów oznakowanych w sposób mylący klienta. Często dochodzi do takich sytuacji, m.in. w przypadku wyrobów wędliniarskich. Na etykietce zamieszczany jest napis „pro-

Ustawa o spółdzielniach rolników

Proponowana ustawa ma zachęcić rolników do zakładania spółdzielni. Korzyści z takiej formy zrzeszania się jest wiele. Przede wszystkim, spółdzielnie są zwolnione z niektórych podatków. Kolejny atut to poprawa efektywności gospodarowania. Pojedynczy producent nie jest liczącym się partnerem dla odbiorców. Inaczej wygląda sprawa ze spółdzielniami.

Działając w grupie łatwiej można planować produkcję oraz dostosowywać się do oczekiwań rynku. Poza tym, zgodnie z proponowanymi przepisami, spółdzielnie będą mogły prowadzić przetwórstwo produktów rolnych dostarczonych przez swoich członków, a także przechowywać, konfekcjonować, standaryzować i prowadzić handel tymi wyrobami.

Ustawa o funduszach promocji produktów rolno-spożywczych

Kluczem do sukcesu polskich produktów rolno-spożywczych na krajowym i międzynarodowym rynku jest ich dobra rozpoznawalność. Nasze wyroby cechuje bardzo wysoka jakość, ale do konsumentów trzeba dotrzeć z tą informacją. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi opracowało projekt ustawy o funduszach promocji produktów rolno-spożywczych. Zapropo-

nowane w nim rozwiązania uwzględniają postulaty producentów rolnych dotyczącej zwiększenia ich wpływu na wydatkowanie środków z funduszy promocji. Zgodnie z projektem ustawy, środki z funduszy promocji przeznaczone zostaną na działania informacyjne produktów rolno-spożywczych wytwarzanych przez producentów dokonujących wpłat na te fundusze.

Polska jest silniejsza

Rozmowa z **JAROSŁAWEM KACZYŃSKIM**, prezesem Prawa i Sprawiedliwości

- Jaka jest Polska po roku rządów Prawa i Sprawiedliwości?

- Na pewno jesteśmy krajem silniejszym, lepiej zarządzanym, stwarzającym uczciwe i sprawiedliwe szanse dla Polaków na ich osobisty rozwój. Wprowadziliśmy do polskiej kultury politycznej nową jakość, ponieważ w odróżnieniu od naszych poprzedników, spełniamy obietnice wyborcze. Dotrzymujemy słowa i naprawiamy państwo. Działamy spokojnie, krok po kroku, czasem nawet ostrożnie, ale konsekwentnie.

- Mimo tego, wiele środowisk politycznych w kraju i za granicą histerycznie, czasami wręcz groteskowo reaguje na działania Prawa i Sprawiedliwości.

- Platforma Obywatelska i Polskie Stronnictwo Ludowe należą do koalicji, która dziś rządzi Unią Europejską. Mają ponadnarodową wspólnotę interesów i nie ma co się dziwić, że głosy krytyczne wobec Prawa i Sprawiedliwości, w kraju i za granicą brzmią podobnie.

- Czym „naraziło” się Prawo i Sprawiedliwość?

- Robimy dokładnie to, co najważniejsze kraje Unii Europejskiej rezerwowały dotychczas tylko dla siebie, czyli dbamy i walczymy o narodowy interes. Polska może i powinna zawierać różne układy albo godzić się na kompromisy, ale pod warunkiem, że nie naruszają one naszej suwerenności. Polska musi być krajem, który ma szanse rozwojowe, a nie jest zapleczem z tanią siłą roboczą dla tych bogatszych od nas. Na to się nie zgadzamy. Po to doszliśmy do władzy, by te wszystkie mechanizmy, które nas niszczyły w ciągu ostatnich

ośmiu lat, zostały zlikwidowane, a negatywne procesy odwrócone.

- W jednym z wywiadów powiedział Pan, że Polska powinna odzyskać siłę. Chodzi o to, aby Polaki się obawiano?

- Chodzi o to, aby Polskę szanowano i liczone się z jej zdaniem. Mamy prawo do naszych własnych, suwerennych decyzji, zwłaszcza, że nie naruszają one w żaden sposób demokracji. Demokracja ma się znakomicie. Opozycja ma dziś nieporównanie lepszą sytuację, niż ta, w której my byliśmy, gdy rządziła Platforma Obywatelska i Polskie Stronnictwo Ludowe. Gdy Prawo i Sprawiedliwość było w opozycji, zdecydowana większość mediów, zarówno elektronicznych, jak też prasy, była przeciwko nam. Obecnie partie opozycyjne mogą liczyć na życzliwość, a nawet wręcz wsparcie, prawie wszystkich mediów komercyjnych.

- Niektórzy zarzucają Prawu i Sprawiedliwości, że chce wyprowadzić Polskę z Unii Europejskiej.

- To jeden z najbardziej absurdalnych zarzutów, z którymi się spotykam. Jest wręcz odwrotnie. Chcemy zreformować Unię Europejską, bo zależy nam, aby przetrwała i stała się światową potęgą. To opozycja, wpisująca się w główny nurt Unii Europejskiej udaje, że pozorowane gesty i puste deklaracje wystarczą, aby uwolnić wspólnotę europejską z nasilających się kryzysów, które ją trapią. To samobójcza strategia. Bez zmian, głębokiej reformy, a nawet terapii wstrząsowej, Unii Europejskiej grozi rozpad. Prawo i Sprawiedliwość jest ostatnią partią, która sobie tego życzy.

Wbrew temu, co nam się zarzuca, jesteśmy pro unijni, ale chcemy Unii wolnych i dumnych narodów. Chcemy Unii, w której obowiązuje rzeczywiście zasada pomocniczości. Chcemy Unii bogatej różnorodnością kultur i dorobków cywilizacyjnych poszczególnych państw.

Podkreślę raz jeszcze – powtarzanie tezy, że PiS jest za wyprowadzeniem Polski z Unii jest takim samym kłamstwem, jak często powtarzane inne – że byliśmy przeciwko wejściu do Unii Europejskiej. Przypomnę, że Prawo i Sprawiedliwość wydawało wówczas własne środki partyjne na kampanię na rzecz głosowania w referendum za wejściem Polski do Unii. Nasza kampania była prowadzona w internecie, rozdawaliśmy ulotki informacyjne, wykupiliśmy też billboardy, na których widniało hasło: „Silna Polska w Europie”. Temu przesłaniu referendum z 2003 r. jesteśmy wierni cały czas, także dziś.

- Jak powinna wyglądać Unia Europejska, aby była silna i skuteczna?

- Kluczową sprawą jest rozgraniczenie kompetencji. Trzeba jasno określić zadania. To, co ma charakter europejski należy do Unii. Tym, co może być załatwione na poziomie państw narodowych, zajmuje się państwo, a Unia się w to nie wtrąca. Co zaś mogą zrobić samorządy – robią samorządy i Unia również tu nie może ingerować.

- Co powinno pozostać wśród zadań Unii Europejskiej?

- Przede wszystkim instrumenty potrzebne do istnienia wspólnego rynku. Opowieści o samoregulacji mechanizmów rynko-

wych, czyli że wolny rynek sam wszystko załatwi, można włożyć między bajki. Do tego potrzebna jest Unia Europejska.

- Polityka rolna także powinna leżeć w gestii Unii Europejskiej?

- Jak najbardziej. Polityka rolna i polityka spójności, dzięki którym wszystkie obszary Europy powinny osiągnąć podobny poziom rozwoju, są najważniejszymi instrumentami, które pozwalają Unii Europejskiej kształtować, kontrolować i regulować rynek. Gdyby zrezygnowano z polityki rolnej, rolnictwo mogłoby w Unii zanikać, a trudno wyobrazić sobie taką sytuację. Bezpieczeństwo żywnościowe jest fundamentem cywilizacji. Tak wielki i skomplikowany organizm, jak Unia Europejska, nie może oprzeć swojego rozwoju na imporcie żywności. Jeszcze raz podkreślam, że polityka rolna jest jednym z najważniejszych mechanizmów Unii Europejskiej, a Polska zrobi wszystko, aby funkcjonował on sprawnie i skutecznie.

- Prawo i Sprawiedliwość podsumowuje rok swoich rządów, ale to jest dopiero początek drogi. Ile potrwą naprawianie kraju?

- Wykonanie naszego programu rozłożyliśmy na wiele lat. To jedyny sposób, aby Polskę zmienić i odejść od modelu, który został przyjęty po zmianach ustrojowych w 1989r. i który w pewnej mierze obciążony jest pozostałościami komunizmu, ale tak że błędami wersji kapitalizmu, który został przyjęty, a który obowiązywał na Zachodzie w latach 80. To połączenie okazało się bardzo toksyczne i szkodliwe. Musimy je zmienić, ale to jest zadanie na – lekko licząc – co najmniej osiem lat.

Kalendarium

Współpraca z Chinami

Minister Krzysztof Jurgiel przyjął ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Chińskiej Republiki Ludowej Xu Jian. Spotkanie było poświęcone planom współpracy.

Innowacyjność w rolnictwie

Odbyło się pierwsze posiedzenie grupy tematycznej do spraw innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich. To jeden z najważniejszych priorytetów resortu rolnictwa.

Umorzenie kar

Po przeprowadzonych w Brukseli rozmowach, minister Krzysztof Jurgiel skierował do unijnego komisarza Phila Hogana wniosek o podjęcie niezbędnych działań w sprawie umorzenia kar producentom mleka.

Rekompensata za suszę

Ministerstwo rolnictwa pomogło rolnikom, którzy w 2015 r. prowadzili chów i hodowlę ryb słodkowodnych na obszarze gmin, gdzie wystąpiła susza. Wsparcie wyniosło 300 zł na 1 ha zarybionych stawów.

Więcej za olej

Rada Ministrów zdecydowała o zwiększeniu producentom rolnym stawki zwrotu w 2016r. podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego z 0,95 zł/l do 1,00 zł/l.

Kalendarium

Polska smakuje

Międzynarodowe Targi Rolno-Spożywcze „Zielony Tydzień” w Berlinie. Ta jedna z największych tego typu imprez na świecie. Tradycyjnie już, polska prezentacja odbyła się pod hasłem „Polska smakuje!”.

Amerykański biznes

Krzysztof Jurgiel, minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi spotkał się z Erikiem Stewartem prezesem Polsko-Amerykańskiej Rady Biznesu. Spotkanie zostało zorganizowane na prośbę PARB.

Mleko do Indonezji

Polskie firmy mleczarskie zostały dopuszczone na rynek Indonezji. To kolejny krok w rolno-handlowej integracji Polski ze Stowarzyszeniem Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN)

Drób na Kubę

Instytut Medycyny Weterynaryjnej Republiki Kuby wydał zezwolenia eksportowe dla 20 polskich zakładów mleczarskich i drobiarskich. To kolejny krok w pozyskiwaniu nowych rynków zbytu dla polskich produktów rolnych.

Praca nad paktem

Odbyło się posiedzenie Zespołu do spraw opracowania dokumentu programowego „Pakt dla obszarów wiejskich”. Oprócz przedstawicieli administracji rządowej w spotkaniu uczestniczyli także liczni eksperci.

Po raz pierwszy polski rząd podniósł rolnictwo do rangi strategicznej gałęzi gospodarki.

Filar rozwoju

Choć na obszarach wiejskich żyje, mieszka i pracuje około 40 proc. Polaków, koalicja PO-PSL nie robiła nic, aby stworzyć im godziwe warunki życia oraz rozwoju. Rolnictwo i wieś nie znalazło się nawet wśród priorytetów naszego przywództwa w Unii Europejskiej, w pierwszej połowie 2012 roku. Dopiero rząd Prawa i Sprawiedliwości dostrzegł i docenił ogromny, dotychczas niewykorzystany potencjał drzemący w polskim rolnictwie. Rozwój obszarów wiejskich stanowi jeden z filarów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Roz-

woju, nazywanej potocznie „planem Morawieckiego”. To największy projekt modernizacyjny w historii wolnej Polski. Rząd Prawa i Sprawiedliwości chce przeznaczyć ponad bilion złotych w odpowiedzialny i zrównoważony rozwój Polski. Żywność wysokiej jakości została w tym dokumencie zaliczona do listy dziesięciu sektorów strategicznych, które mają szansę stać się przyszłymi motorami polskiej gospodarki. Natomiast innowacyjne technologie, procesy i produkty sektora rolno-spożywczego oraz leśno-drzewnego zaliczono do wiodących krajowych specjalizacji.

W Strategii zapisano blisko 200 projektów, z których część została przygotowana przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Wśród nich znalazły się, m.in.:

- Państwowa Inspekcja Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii
- Platforma żywnościowa;
- Polska Akademia Spożywcza;
- Wsparcie i profesjonalizacja Instytucji Otoczenia Biznesu (IOB) działających na rzecz rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich i w małych miastach;
- Nowe szanse na wsi;
- Pakt dla obszarów wiejskich;
- Dostosowanie do zmian demograficznych (poprzez działania na rzecz seniorów w systemie KRUS - Programu Aktywny i Zdrowy Senior Rolnik);
- Energetyka rozproszona na obszarach wiejskich;
- Woda dla rolnictwa;
- Infrastruktura na wsi (Projekty inwestycyjne PAKTU dla obszarów wiejskich);
- Odtworzenie i wsparcie rozwoju lokalnych rynków rolnych;
- Strategie Lokalnego Rozwoju - instrument zarządzania rozwojem lokalnym przez społeczność.

Chcemy by równe szanse mieli wszyscy, bez względu na to czy mieszkają w małych, czy dużych miejscowościach.

Pakt dla obszarów wiejskich

Jednym z najważniejszych elementów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jest „Pakt dla obszarów wiejskich”. Za przygotowanie dokumentu odpowiada minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ale jest to praca zespołowa. Liczy się głos wszystkich autorów i środowisk, m.in. samorządów, pozostałych ministerstw, instytutów

naukowych, Izb Rolniczych oraz ekspertów z różnych dziedzin. Pakt jest dokumentem rządowym, a jego realizacja pozwoli zniwelować różnice rozwojowe między wsią a miastem. Jeszcze żaden polski rząd nie zawarł tak szerokiego porozumienia społecznego w sprawie rolnictwa i wsi. Wstępna analiza dotychczasowych konsul-

tacji dowodzi, iż największa liczba wskazań i sugestii dotyczy szeroko pojętej ochrony środowiska, modernizacji energetyki, w tym wykorzystania odnawialnych źródeł energii, gospodarki wodą, rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia nowych miejsc pracy, na obszarach wiejskich. Pakt wejdzie w życie w połowie przyszłego roku.

Firmowym znakiem pierwszego roku Pani rządów była realizacja najważniejszej obietnicy wyborczej Prawa i Sprawiedliwości, czyli programu „Rodzina 500+”. Czy jego efekty w skali całego kraju i na obszarach wiejskich są już widoczne?

- W całej Polsce świadczenia z programu otrzymuje ponad 3,2 miliona osób. To jest mniej więcej 47 procent dzieci i młodzieży do 18. roku życia. Wyjątkowość tego programu polega, między innymi na tym, że w największym stopniu jest on adresowany do środowisk wiejskich, do Polski powiatowej, do małych miast. Z naszych danych wynika, że na wieś trafi mniej więcej połowa środków przeznaczonych na realizację programu „Rodzina 500+”. W tym roku mówimy o 8 mld zł, a w 2017 roku kwota wzrośnie do 11 miliardów. To bardzo ważny element naszych obietnic, które dziś spełniamy. Obiecaliśmy rolnikom i mieszkańcom wsi zmianę w podejściu do ich potrzeb. Program 500+ to wypełnianie tej obietnicy.

Gdyby miała Pani możliwość rozpoczęcia rządów od nowa, program „Rodzina 500+” ponownie znalazłby się na pierwszym planie?

- Zdecydowanie tak. To jedna z naszych głównych obietnic, które zrealizowaliśmy podczas roku rządów Prawa i Sprawiedliwości. To pierwszy tak kompleksowy, powszechny i realny program rodzinny w Polsce. To wsparcie dla rodzin, które do tej pory nie widziały żadnej pomocy ze strony państwa. Prawo i Sprawiedliwość od dawna zapowiadało, że zmieni to podejście. Rodzina to inwestycja. Inwestycja w przyszłość Polski i naszego rozwoju. Nasi poprzednicy tego nie rozumieli i lekceważyli potrzeby i sytuację polskich rodzin. Dziś to zmieniamy. Oprócz programu 500+ podnieśliśmy płacę minimalną i najniższą emeryturę, wprowadziliśmy minimalną stawkę godzinową. To realne rozwiązania.

Naszą najważniejszą inwestycją jest rodzina

Rozmowa z premier **BEATĄ SZYDŁO**

Opozycja często podkreśla, że 500 zł niewiele zmieni w sytuacji pojedynczej rodziny, a w skali państwa jest to zbędny wydatek.

- Takie opinie wygłaszają niestety ludzie, którzy nie mają pojęcia jak do tej pory ciężkie było życie wielu rodzin. Dla mnie największą satysfakcją są wymierne korzyści tego programu. Kiedy słyszę, że tysiące dzieci dzięki 500+ wyjechało w tym roku po raz pierwszy na wakacje, że wiele rodzin nie miało w tym roku problemów z zakupem szkolnej wyprawki, czy po prostu z zakupem ubrań dla dzieci, to jest to najważniejsza recenzja naszych działań.

Co do kosztów programu. Jeszcze raz podkreślę, że środki przeznaczone na rodzinę nie są wydatkiem lecz inwestycją. Ten program ma niezwykle pozytywny wpływ

na polską gospodarkę. Spodziewałam się krytyki ze strony opozycji, która od samego początku ten program krytykuje. Liczyłam jednak, że stworzenie dobrego klimatu wokół polskiej rodziny stanie się tematem ponad podziałami politycznymi. Niestety opozycja nie jest zdolna do takiego działania. A szkoda.

W exposé powiedziała Pani, że rozwój wsi i rolnictwa jest jednym z najważniejszych priorytetów rządu.

- Nic się w tym względzie nie zmieniło. Jedną z pierwszych decyzji, jakie podjął mój rząd było zwiększenie dopłat do paliwa rolniczego. W czasie kampanii wyborczej zapowiedzieliśmy, że położymy kres spekulacyjnemu obrotowi ziemią rolną i zrealizo-

waliśmy tę obietnicę. Zdaję sobie sprawę z tego, że jest jeszcze bardzo wiele do zrobienia, jeżeli chodzi o wsparcie wsi, ale nie da się w rok naprawić skutków ośmiu lat fatalnych rządów naszych poprzedników. Rolnictwo to absolutnie strategiczny dział gospodarki narodowej i znajduje się pod szczególną opieką państwa.

Rolnictwo jest jednym z filarów wielkiego, wartego biliony złotych Planu na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Jakie są jego główne założenia?

- Głównym założeniem jest odwrócenie negatywnych skutków działalności poprzedniego rządu PO-PSL. Koalicja PO-PSL lansowała polaryzacyjno-dyfuzyjny model rozwoju kraju, który skutkował pogłębianiem się dysproporcji.

Bogate i duże miasta miały się bogacić, a biedniejsza prowincja popadać w jeszcze większe ubóstwo. Nasz plan oparty jest na zupełnie innym założeniu, które definiuje już sama jego nazwa. Chcemy rozwijać Polskę w sposób odpowiedzialny, czyli zrównoważony. Plan ożywi wsie i małe miasta, a rolnictwu pozwoli odzyskać należną mu pozycję w krajowej i europejskiej gospodarce.

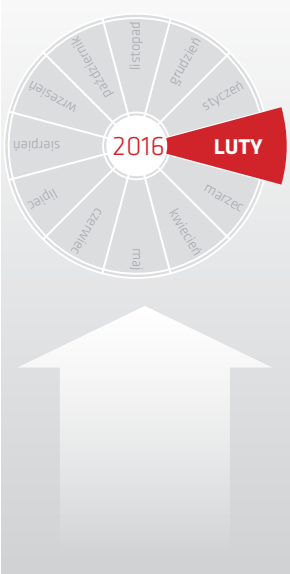
Jak Pani ocenia konkurencyjność naszego rolnictwa?

- Przed polskim rolnictwem stoi wielka szansa zarówno na rynkach europejskich, jak i światowych. Nasze rolnictwo jest rolnictwem czystym. Dzisiaj, w świecie panuje wielkie zapotrzebowanie na dobrą, wysokiej jakości, ekologiczną żywność, pozbawioną elementów GMO. W tym należy upatrywać szansy dla perspektyw rozwojowych polskiego rolnictwa. To jest dobry kierunek, ponieważ ze strony poważnych odbiorców rośnie zainteresowanie importem polskiej żywności. Otwierają się przed nami kolejne rynki zbytu, do których wcześniej nie mieliśmy dostępu.

Do uczestników tegorocznych dożynek prezydenckich napisała Pani list ze słowami: „...Bez odpowiedzialnego rolnictwa nie istnieje polska gospodarka i bezpieczeństwo żywnościowe naszego kraju”...

- Znalazły się tam jeszcze inne słowa: „...Nasz kraj wyrósł z pracy rąk polskiego rolnika i przywiązania do ziemi. Musimy to z całą mocą podkreślać, kiedy rośnie siła i pozycja polskiego rolnictwa. Kiedy zaczyna być ono doceniane także w Europie. Zebrane przez Was pło-ny są świadectwem miłości do polskiej ziemi, której mój rząd przyrzekł bronić.” To nie tylko słowa, ale przede wszystkim zobowiązanie. Rząd Prawa i Sprawiedliwości będzie robił wszystko aby polskie rolnictwo się rozwijało, a mieszkańcy wsi i małych miejscowości żyli godnie.

Kalendarium

Preferencyjny kredyt

Rada Ministrów zmieniła rozporządzenie dotyczące niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Utworzono dla rolników nową, preferencyjną linię kredytową.

Dla producentów i hodowców

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie realizacji przez Agencję Rynku Rolnego, od 18 lutego do 18 marca 2016 r. producenci mleka i producenci świn mogli składać wnioski o przyznanie pomocy finansowej.

Dialog w rolnictwie

Rozpoczęły się prace nad powołaniem Rady Dialogu Społecznego w Rolnictwie. To ważna sprawa, ponieważ w składzie Rady Dialogu Społecznego nie było dotychczas organizacji rolniczych.

Jak skutecznie doradzać?

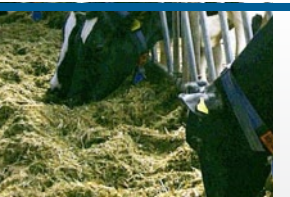
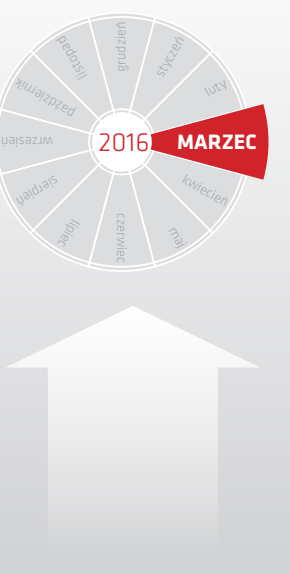
Odbędzie się pierwsze posiedzenie zespołu do spraw funkcjonowania systemu doradztwa rolniczego.

W obronie polskiej ziemi

Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. Ustawa ma na celu wzmocnienie ochrony ziemi rolniczej przed spekulacyjnym wykupem.

Kalendarium

Armenia, Macedonia, Indie

Kolejne możliwości dla polskich eksporterów sektora rolnego. Pozytywnie zakończyły się negocjacje w sprawie eksportu kolagenu do Macedonii oraz pasz pochodzenia roślinnego do Armenii i Republiki Indii.

Egipski rynek otwarty

Wynikiem długotrwałych i intensywnych negocjacji prowadzonych przez Główny Inspektorat Weterynarii rynek egipski został otwarty dla polskiego mięsa drobiowego i wołowego.

Pod ochroną

Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o rejestracji oraz ochronie nazw produktów rolnych. W praktyce chodzi o skuteczniejszą ochronę spożywczych produktów regionalnych.

Zadbaliśmy o pszczoły

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przyjęło Krajowy Program Wsparcia Pszczelarstwa w Polsce na lata 2016/2019. Jego celem jest wdrożenie najlepszych rozwiązań dla rozwoju pszczelarstwa.

Powszechne ubezpieczenia

Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Uregulowanie tej kwestii premier Beata Szydło zapowiedziała w exposé. Do składki ubezpieczeniowych dopłaci budżet państwa.

Jeszcze żaden rząd nie zdecydował się uruchomić tak szybko i tak wysokich zaliczek do dopłat bezpośrednich.

Płacimy ile można i na czas

Ekipa PO-PSL podzuciła rządowi PiS przysłowiowego „gorącego kartofla”. Po wyborach nie zadziałał system informatyczny i wstrzymano wypłatę zaliczek do dopłat bezpośrednich. Według oficjalnej wersji, firma zajmująca się obsługą systemu, nie dotrzymała umów. Można zapytać, co robili działacze PSL, który wtedy nadzorowali zewnętrznych wykonawców? Rząd PiS wybrał z tej sytuacji. Nie dość, że zaliczki zostały wypłacone na czas, to dzięki interwencji ministra rolnictwa, środki na nie przeznaczone wzrosły o 1,4 mld zł. Ogółem, w ramach zaliczek wypłacono 2,68 mld zł. To więcej, niż w grudniowych wypłatach w ciągu ostatnich lat. W 2016 roku rząd Prawa i Sprawiedliwości pokazał, jak powinna wyglądać profesjonalna realizacja dopłat bezpośrednich.

Po raz pierwszy zaliczki zostaną wypłacone dla wszystkich rodzajów płatności, w wysokości 70 proc. całkowitej kwoty. Do końca listopada na konta rolników trafi 10,2 mld zł.

To bezprecedensowa sytuacja. Żaden wcześniejszy rząd nie zdecydował się

wypłacić tak szybko dopłat bezpośrednich. Ministerstwo i podległa mu Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przygotowała ogromną operację finansową. Dopłaty za 2016 r. wynoszą 14 mld zł. Warto pamiętać, że zgodnie z unijnymi przepisami, rząd nie musiał w takim tempie

i na taką skalę rozpocząć wypłat. Oczekiwania i potrzeby rolników są jednak zbyt wielkie, aby z tym zwlekać.

Według unijnych procedur, z dopłatami rząd musi się zmieścić między 1 grudnia, a 30 czerwca roku następnego. Ostatniego dnia czerwca roku następnego. Ta rozpiętość w czasie budziła zawsze niepokój i emocje wśród rolników, którzy czekali na pieniądze.

Skoro dopłaty mają być wypłacane od 1 grudnia, dlaczego rząd PiS tak się spieszy?

Unijne przepisy pozwalają na takie ustępstwa. Państwa członkowskie mogą przed 1 grudnia, ale nie wcześniej niż przed 16 października, wypłacać rolnikom zaliczki. Ich wysokość określona jest przepisami. Unia pozwala wypłacać 50 proc. kwoty całkowitej.

Dlaczego rząd PiS płaci aż 70 proc?

W tym roku na rynkach rolnych panuje nadzwyczajna sytuacja związana, m.in. z rosyjskim embargiem. Rządy państw członkowskich, w tym Polski, nacisnęły na

Komisję Europejską, aby zgodziła się na zwiększenie kwoty zaliczek. Rząd Prawa i Sprawiedliwości wykorzystał możliwości prawne, aby pieniądze trafiły na wieś szybko i w maksymalnie wysokości.

Ekipa PO-PSL nie szukała takich rozwiązań.

Pod jej rządami ARiMR nie funkcjonowała dobrze i była obawa, że nie poradzi sobie z taką operacją. To nie jedyny powód. Aby uruchomić wypłaty, należy wcześniej zagwarantować środki w budżecie krajowym. Obieg pieniądza wygląda tak, że państwo najpierw płaci rolnikom, a później czeka na refundację z Brukseli. Poprzedni rząd nie miał jednak zrozumienia dla potrzeb rolników. Koalicja PO-PSL wołała do ostatniej chwili trzymać pieniądze na państwowych kontach, niż pomóc mieszkańcom obszarów wiejskich w przetrwaniu trudnej dla nich końcówki roku.

Prawo i Sprawiedliwość działa inaczej. We wrześniu minister Krzysztof Jurgiel rozpoczął zabiegi w Ministerstwie Finansów, aby w kasie państwa zarezerwować 10 mld zł na zaliczki. Pod koniec września rząd zgodził się na nowelizację budżetu i przesunął środki potrzebne Ministerstwu Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Rolnictwo priorytetem rządu

Rozmowa z **KRZYSZTOFEM JURGIELEM**, ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi

- Coraz poważniejszym partnerem handlowym dla Polski, przynajmniej jeżeli chodzi o rolnictwo, stają się Chiny. Wiąże Pan duże nadzieje z tym rynkiem?

- O wejściu na chiński rynek marzą wszyscy uczestnicy światowego handlu. Chodzi nie tylko o ogromne możliwości zbytu towarów i usług. Chiny należą do najszybciej rozwijających się gospodarek świata. To kraj zdający sobie sprawę ze swojego potencjału i dlatego wysoko stawia poprzeczkę swoim partnerom handlowym. Udało nam się zacieśnić współpracę z Chinami i zainteresować tamtejszy rynek nie tylko jabłkami, choć ze względu na skutki rosyjskiego embarga, była to dla nas sprawa priorytetowa. Nie ukrywam satysfakcji z tej współpracy, ponieważ Polska od dawna nie nawiązała tak perspektywicznych kontaktów handlowych.

- Na Chinach ekspansja polskich produktów rolnych się nie kończy.

- Chiny są najbardziej spektakularnym, ale nie jedynym kierunkiem naszego zainteresowania. Budujemy silną markę polskiej żywności i widać tego efekty. Coraz więcej krajów Azji, Afryki i obu Ameryk jest zainteresowanych naszymi produktami rolno-spożywczymi.

- Ruszyły dopłaty bezpośrednie. Zdecydował Pan, aby zaliczki wypłacić szybciej i wyższe, niż dotychczas. Jeszcze żaden rząd tego nie robił. Nie boi się Pan organizacyjnej wpadki?

- Nasi poprzednicy nie radzili sobie z wypłatami zaliczek, a to co zrobili po przegranych wyborach, było jedną wielką katastrofą. Ale Polacy nie po to nas wybrali, abyśmy powtarzali błędy poprzedników. Wypłata zaliczek w wersji, którą przyjęliśmy, jest dużą i logistycznie skomplikowaną operacją. Agencja Rozwoju i Modernizacji Rolnictwa

dobrze przygotowała się do tego zadania. Robimy to, czego oczekują od nas rolnicy, którzy jak najszybciej chcą dostać należne im pieniądze. Unijne przepisy pozwalają na zwiększenie kwoty zaliczek oraz wcześniejsze rozpoczęcie wypłat.

- W pierwszych dniach urzędowania musiał Pan się zmierzyć z kryzysem na rynkach mleka i wieprzowiny. Pańska interwencja na forum Unii Europejskiej okazała się skuteczna. Ta sytuacja mogła trochę dziwić zagranicznych partnerów, ponieważ pańscy poprzednicy z koalicji PO-PSL przyzwyczaili nas do tego, że w Unii Euro-

pejskiej niczego nie można załatwić dla rolnictwa.

- W Unii Europejskiej można sporo załatwić, ale trzeba wiedzieć, czego się chce i mieć determinację, aby bronić swoich racji. Starania na forum Unii Europejskiej o pomoc dla naszych rolników zaczęliśmy niemal z marszu, w kilka dni po zaprzysiężeniu ministrów. Obyłem w tej sprawie wiele spotkań i rozmów z ministrami rolnictwa unijnych krajów. To były twarde i trudne negocjacje, ale zakończone sukcesem. Polskie postulaty w sprawie nadzwyczajnego wsparcia dla producentów trzody chlewnej i mleka, zostały częściowo przyjęte. Rolnicy otrzymali około 300 mln zł.

- Udało się zrealizować także wyborcze obietnice dotyczące ubezpieczeń rolniczych.

- Do pełnej realizacji naszego planu jest jeszcze daleka droga. Przyjęty przez rząd program dopłat do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich to początek reformy usprawniającej system ubezpieczeń. W kolejnych działaniach chcemy zwiększyć liczbę i wzmocnić konkurencyjność zakładów ubezpieczających uprawy i zwierzęta. Planujemy też powołanie Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych.

- Jak Pan ocenia bardzo wysoką pozycję rolnictwa w „Planie Morawieckiego”?

- To kolejny dowód na to, że nasz rząd traktuje sprawę rolnictwa, produkcji żywności i rozwoju obszarów wiejskich jako zadanie o strategicznym znaczeniu dla Polski. Żaden inny rząd nie myślał nawet, by tak wysoką rangę nadać tej gałęzi gospodarki. To jest racja stanu. Musimy rozwijać produkcję rolną i przemysł rolno - spożywczy, bo nasze towary stanowią wizytówkę eksportową kraju.

- W Unii Europejskiej jednym z wyznaczników siły państwa jest jego stosunek do wsi i rolnictwa. Najbogatsze i najbardziej liczące się kraje dbają o ten sektor.

- Pod rządami Prawa i Sprawiedliwości dołączymy do tego grona. Największy postęp gospodarczy i społeczny dokonuje się w tych krajach, gdzie istnieje przemysłna, spójna polityka rolna. Gdzie tarcza ochronna państwa nie tylko chroni przed rynkowym rozchwianiem, ale przede wszystkim zapewnia suwerenność i bezpieczeństwo żywnościowe. W odróżnieniu od ekipy PO – PSL, nasz rząd dokładnie opisał i sprezytował politykę rolną, ponieważ chcemy, aby po latach zapaści polska wieś i rolnictwo podniosły się z kolan.

Kalendarium

Przedłużone wnioski

Komisja Europejska, na wniosek Polski, zgodziła się na przedłużenie o jeden miesiąc ostatecznego terminu składania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich i płatności obszarowych.

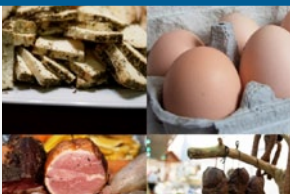
O rolnictwie w Pradze

Minister Krzysztof Jurgiel uczestniczył w spotkaniu ministrów rolnictwa państw Grupy Wyszehradzkiej poszerzonej o Austrię, Bułgarię, Rumunię i Słowenię, zorganizowanym w Pradze.

Perspektywiczne winiarstwo

Zainaugurowała działalność Polska Federacja Producentów Wina. Podsekretarz stanu Ryszard Zarudzkij zaprezentował możliwości wsparcia dla rolników zajmujących się uprawą winorośli i producentów wina.

Więcej produktów

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wydał rozporządzenie rozszerzające katalog produktów pochodzenia zwierzęcego, które mogą być produkowane w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej.

„Smacznego” w Hiszpanii

Sekretarz stanu Jacek Bogucki uczestniczył w Międzynarodowych Targach Alimentaria w Barcelonie, gdzie spotkał się z sekretarzem generalnym ds. żywności i rolnictwa w hiszpańskim rządzie, Carlosem Cabanas Godino.

Kalendarium

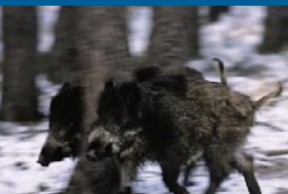
Na jedwabnym szlaku

Polska została krajem partnerskim w tegorocznej edycji Targów Sial China 2016. Nasze produkty prezentowano zarówno na stoisku narodowym, jak i na ekspozycjach branżowych. W sumie w targach wzięło udział ponad 100 polskich firm.

Raport zamknięcia

Minister Krzysztof Jurgiel, w ramach raportu o stanie spraw publicznych i instytucji państwowych przedstawił w Sejmie wybrane nieprawidłowości w funkcjonowaniu administracji rolnej pod rządami koalicji PO-PSL.

Odstrzał dzików

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oceniło przebieg odstrzału sanitarnego dzików. Akcja potrwa do marca 2017 roku. Do odstrzału sanitarnego wyznaczono 7468 dzików.

Za szkody łowieckie

Uwzględniając oczekiwania rolników, przygotowano projekt ustawy regulującej kwestie odszkodowań za szkody łowieckie.

Ulgi i kredyty

Producenci rolni, którzy ponieśli straty na skutek zimy mogą ubiegać się o preferencyjne kredyty na wznowienie produkcji rolnej oraz o ulgi i zwolnienia z opłat.

Rząd Prawa i Sprawiedliwości udowodnił na forum unijnym, że potrafi skutecznie dbać o interesy naszych rolników. W ramach kryzysowego wsparcia, pieniądze dostali producenci trzody chlewnej i mleka.

Walczył i wywalczył

Wszystkie interwencje na rynkach rolnych wymagają akceptacji Komisji Europejskiej. Liderom PO-PSL pasowała taka sytuacja, ponieważ mieli wygodne wytłumaczenie, dlaczego nic nie robią. Prawo i Sprawiedliwość działa inaczej.

w ramach dopłat do prywatnego przechowywania wieprzowiny oraz uruchomienie refundacji wywozowych do mięsa. Jednocześnie podjął problem kar dla producentów mleka za przekroczenie kwot w sezonie 2014/2015. Wnioski zostały rozpatrzone negatywnie. Minister nie złożył jed-

zynił on jednak spodziewanych efektów. Dlatego, na wnioski Polski dyskusja o sytuacji rynkowej i konieczności interwencji była kontynuowana na kolejnych posiedzeniach Rady UE oraz na innych forach unijnych.

W maju 2016 roku, Polska poinformowała, że ocenia jako niewystarczające dotychczasowe mechanizmy wprowadzone przez UE w związku z trudną sytuacją na rynku rolnym. W odniesieniu do rynku mięsa zaapelowaliśmy o jak najszybsze uruchomienie zapowiadaných przez komisarza Hogana dopłat do prywatnego przechowywania wieprzowiny oraz przyznanie nadzwyczajnych środków wsparcia ze względu na rozszerzenie strefy objętej restrykcjami weterynaryjnymi w związku z afrykańskim pomorem świń. Polska wniosowała także o podwyższenie progów referencyjnych i cen interwencyjnych dla masła i odtuszczonego mleka w proszku.

W efekcie w lipcu 2016 roku komisarz Phil Hogan ogłosił długo wyczekiwany pakiet wsparcia. Zawierał on mechanizmy mające ułatwić stabilizację rynku. Wprowadzono pomoc dla producentów mleka i rolników w innych sektorach hodowlanych w łącznej wysokości 350 mln euro. Poza tym, w ramach nadzwyczajnej pomocy dostosowanej dla Polski, zezwolono na wykorzystanie koperty krajowej w wysokości 22,67 mln euro.

nak broni. Podczas posiedzenia Rady EU w lutym 2016 roku, **Polska przygotowała wniosek o krytycznej sytuacji na rynkach wieprzowiny i mleka.** Minister Jurgiel wskazywał na pogłębiający się kryzys w tych branżach i zaapelował o podjęcie skutecznych działań. W miesiąc później, na skutek polskich interwencji Komisja Europejskiej przyjęła pakiet pomocowy. Nie

11,5 mld euro

– wartość eksportu polskich towarów rolno-spożywczych w pierwszym półroczu 2016 r.
To więcej, niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Pod rządami Prawa i Sprawiedliwości, Polska otwiera nowe rynki zbytu dla produktów rolno-spożywczych. Skuteczna promocja, działania dyplomatyczne oraz fachowość naszych służb weterynaryjnych i fitosanitarnych, zaczynają przynosić efekty. Rośnie wartość eksportu i przybywa nowych rynków zbytu.

Mijający rok upłynął pod znakiem problemów. Embargo nałożone przez Rosję, efekty suszy, afrykański pomór świń, to tylko niektóre z wielu czynników destabilizujących europejski rynek żywności. Dla Polski jest to zagrożenie, ale z drugiej strony także ogromna szansa. Przy coraz ostrzejszej konkurencji międzynarodowej, aby utrzymać obecną dynamikę eksportu żywności,

musimy szukać nowych rynków zbytu. Rząd Prawa i Sprawiedliwości konsekwentnie realizuje ten cel. Koalicji PO-PSL nie udało się zbudować rozpoznawalnej marki polskiej żywności. Nadrabiamy te zaniebdania. Dzięki staraniom dyplomatycznym i skutecznej promocji, przebiegającej pod hasłem „Polska Smakuje” świat dowiaduje się, że jesteśmy liderem w produk-

cji żywności zdrowej i wysokiej jakości. W pierwszym roku rządów Prawa i Sprawiedliwości, Polska otworzyła furtki do wielu nowych, obiecujących rynków. Naszą ofertą zainteresowaliśmy, m.in. Chiny. To największy i najszybciej rozwijający się rynek świata. Jeżeli ktoś chce się liczyć w światowym handlu żywnością, musi tam być. W czerwcu 2016 r. ministrowie Rolnictwa obu krajów, Krzysztof Jurgiel i Zhi Shuping, podpisali protokół w sprawie wymagań fitosanitarnych dla eksportu jabłek z Polski do Chin. Ponadto podpisano polsko-chiński protokół: regulujący warunki dostępu dla drobiu hodowlanego, jednodniowych piskląt i jaj wylęgowych, obrotu mięsem drobiowym oraz dialogu w zakresie wznowienia eksportu mięsa wieprzowego. Polska aktywność nie skończyła się na Chinach. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wytypowało najbardziej perspektywiczne rynki dla polskiego eksportu. Oprócz Chin wskazano: Zjednoczone Emiraty Arabskie, Singapur, Indie, Japonię, Kanadę, Algierię, Republikę Południowej Afryki, Stany Zjednoczone, Arabia Saudyjska, Egipt, Wietnam oraz Iran. Na nich skupi się uwaga i zaangażowanie ministerstwa.

Wyrównanie dopłat bezpośrednich należy do priorytetowych celów rządu Prawa i Sprawiedliwości. Zadanie jest trudne, ponieważ przez osiem lat rządów koalicja PO-PSL przyzwyczaiła zachodnich partnerów, że Polska nie podniesie w tej sprawie głowy.

Nie odpuścimy równych dopłat

Koalicja PO-PSL udawała, że nie ma problemu nierównych dopłat bezpośrednich. Ekipa Tuska i Sawickiego nie widziała nic złego w tym, że polscy rolnicy otrzymują z unijnej puli o wiele mniej pieniędzy, niż ich koledzy z krajów europejskich. Na ten temat można napisać książkę, ale wystarczy też zacytować jedno zdanie, które mówi wszystko o uległej, pasywnej na kolanach polityce rządu PO-PSL. „Ludowy” poseł Stanisław Rakoczy z rozbrajającą szczerością stwierdził, że nie można wyrównać dopłat polskim rolnikom, bo trzeba by zmniejszyć dopłaty rolników z Niemiec czy Francji.

RZĄD PRAWA I SPRAWIEDLIWOŚCI NIE CHCE NIKOMU NICZEGO ODBIERAĆ. DOMAGA SIĘ JEDYNIENIE SPRAWIEDLIWEGO PODZIAŁU PIENIĘDZY, KTÓRE UNIA EUROPEJSKA PRZEZNACZA NA BEZPOŚREDNIE WSPARCIE DLA ROLNIKÓW.

Wyrównanie dopłat nie jest sprawą prostą. Wymaga negocjacji i zmian w planach wieloletniego budżetu Unii Europejskiej. W tym celu, minister Spraw Zagranicznych powołał międzyresortowy zespół, który zajmuje się przeglądem wieloletnich ram finansowych UE na lata 2014 – 2020 oraz w dalszej perspektywie, po roku 2020. W jego prace zaangażował się minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Kwestia wyrównania dopłat bezpośrednich została włączona do stanowiska polskiego rządu, dotyczącego dokumentów Komisji Europejskiej w sprawie przeglądu wieloletnich ram finansowych. Dla gabinetu premier Beaty Szydło jest to jedno z priorytetowych zadań. Minister Krzysztof Jurgiel, przy każdej nadającej się okazji, podnosi kwestię nierównych dopłat na forum europejskim. Mówił o tym, m.in. podczas Rady UE do spraw Rolnictwa i Rybołówstwa, w trakcie spotkań z Philem Hoganem, unijnym komisarzem do spraw rolnictwa, a także na nieformalnym spotkaniu ministrów spraw rolnictwa UE, które odbyło się we wrześniu we Francji.

23 NOWE RYNKI

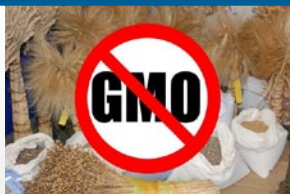
– od objęcia rządów przez Prawo i Sprawiedliwość, Polska uzyskała dostęp lub rozszerzyła możliwości eksportowe do 23 krajów.

- ➔ **Kuba** – zezwolenia eksportowe dla 20 polskich zakładów mleczarskich i drobiarskich.
- ➔ **Japonia** – otwarcie rynku dla eksportu koniny.
- ➔ **Indonezja** – zatwierdzenie do eksportu 17 polskich zakładów mleczarskich.
- ➔ **Ukraina** – zniesienie zakazu importu mięsa wołowego z kością.
- ➔ **Maroko** – otwarcie rynku dla karmy dla psów i kotów oraz kazeiny i kazeinianów.
- ➔ **Bośnia i Hercegowina** – otwarcie rynku dla bydła hodowlanego, produkcyjnego, rzeźnego oraz dla przetworzonych skór.
- ➔ **Egipt** – otwarcie rynku na polski drób i wołowinę.
- ➔ **Macedonia** – otwarcie rynku na kolagen.
- ➔ **Chiny** – Otwarcie rynku na nasze jabłka oraz drób

hodowlany. Dopuszczenie trzech kolejnych zakładów mleczarskich: Radomsko, Piątnica i Ozorków.

- ➔ **Turcja** – otwarcie rynku dla produktów rybołówstwa, dodatków paszowych, prefiksów i pasz pochodzenia zwierzęcego.
- ➔ **Czarnogóra** – otwarcie rynku dla świeżego mięsa wołowego.
- ➔ **Indie** – otwarcie rynku dla pasz, dodatków oraz premiksów paszowych.
- ➔ **Kazachstan** – częściowe zniesienie zakazu wprowadzonego w 2014 r. w zakresie wwozu gotowych produktów wieprzowych i pasz.
- ➔ **Wybrzeże Kości Słoniowej** – otwarcie rynku dla wieprzowiny.
- ➔ **Republika Południowej Afryki** – otwarcie rynku dla mrożonego mięsa drobiowego i surowych wyrobów mięsnych.
- ➔ **Brazylia** – otwarcie rynku dla jednodniowych kurcząt, indycząt, kacząt, gąsiąt oraz jaj wylęgowych tych gatunków.
- ➔ **USA** – otwarcie rynku dla karpi gatunku koi.

Kalendarium

Zdrowa żywność

Z inicjatywy ministra Krzysztofa Jurgieła rozpoczęte zostały prace legislacyjne w kierunku utworzenia w Polsce systemu znakowania produktów wolnych lub wyprodukowanych bez wykorzystania GMO.

Lepiej chronione

Prezydent podpisał ustawę poprawiającą system ochrony i rejestracji oznaczeń geograficznych produktów rolnych oraz środków spożywczych. Pozwoli ona na skuteczniejszą ochronę spożywczych produktów regionalnych.

Drób do RPA

Ustalone zostały warunki eksportu mrożonego mięsa drobiowego do RPA. Ponadto przyjęto zasady zatwierdzania przez służby weterynaryjne Polski i RPA zakładów produkujących świeże mięso drobiowe.

Pomoc dla poszkodowanych

Czerwcowe klęski żywiołowe spowodowały znaczne straty w uprawach rolnych. Rząd podjął decyzje o zorganizowaniu pomocy dla podmiotów poszkodowanych stratami.

Ministerialna szkoła

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przejęło szkołę rolniczą w Swarzędzie. To kolejny przykład na skuteczność programu MRIRW na lata 2015-2019 w zakresie edukacji i wiedzy na obszarach wiejskich.

Kalendarium

Pisklęta do Brazylii

Służby weterynaryjne Brazylii zaakceptowały zaproponowany przez stronę polską wzór świadectwa zdrowia dla jednodniowych kurcząt, indycząt, kacząt, gąsiąt oraz jaj wylęgowych tych gatunków.

Otwarcie rynku algierskiego

Służby weterynaryjne Polski i Algierii uzgodniły wzory świadectw zdrowia dla eksportowanych do tego kraju produktów rybołówstwa, a także dla miodu pasteryzowanego.

Uprozczone zasady

Przygotowano projekt ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków unijnych. Zawiera on wiele uproszczeń i wychodzi naprzeciw oczekiwaniom beneficjentów, korzystających z tej formy wsparcia.

Eksport do Turcji

Trzy nowe, polskie zakłady zostały wpisane na listę uprawnionych do eksportu wołowiny, którą prowadzi Ministerstwo Żywności, Rolnictwa i Inwentarza Żywego Republiki Turcji.

Ziarno pod kontrolą

Napłynęły informacje o wzmożonym imporcie do kraju zbóż z Ukrainy oraz jego niekorzystnym wpływie na sytuację popytową i cenową na krajowym rynku. Zlecono szczegółową analizę systemu nadzoru nad importem ziarna.

Afrykański Pomór Świń

Łagodzimy skutki

Afrykański Pomór świń (ASF) pogorszył i tak już fatalną sytuację na rynku trzody chlewnej. W walce z tą chorobą nie pomogła postawa koalicji PO-PSL, który nie zdiagnozowała na czas skali zjawiska i wszystkich prac Inspekcji Weterynaryjnej. Pozwoli, m.in. na lepszą i skuteczniejszą kontrolę gospodarstw, targowisk, punktów skupu. Inspekcja Weterynaryjna będzie także mogła wydawać decyzje administracyjne w bardziej poszerzonym zakresie niż dotychczas. Nowe przepisy pozwolą na nakładanie kar pieniężnych za niewykonywanie niektórych obowiązków związanych ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt.

Trwają prace nad znakowaniem żywności wolnej od GMO

Na zdrowie

W Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi prowadzone są prace legislacyjne zmierzające do utworzenia w Polsce dobrowolnego systemu znakowania produktów wolnych lub wyprodukowanych bez wykorzystania GMO. Domagają się tego sami konsumenci, ponieważ rośnie społeczna świadomość na temat zagrożeń zdrowotnych, jakie niesie z sobą modyfikowana genetycznie żywność.

Znakowanie „wolne od GMO” będzie także uzupełnieniem dla realizowanego przez resort rolnictwa projektu na rzecz zwiększenia udziału krajowego białka roślinnego w produkcji pasz. Oznakowane zostaną surowce do produkcji pasz wolnych od GMO, a następnie produkty pochodzące od zwierząt karmionych takimi paszami (np. mięso, mleko, jaja).

Kolejna szkoła została przejęta przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wiedza, umiejętności, kompetencje

Minister Krzysztof Jurgiel oraz starosta zawierciański podpisali porozumienie w sprawie przejęcia szkół rolniczych wchodzących w skład Zespołu Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Żamowcu.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zaproponował dwa pakiety ważnych zmian w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020

Dobre zmiany

Pierwszy pakiet został w kwietniu tego roku przyjęty przez Komisję Europejską. Modyfikacje obejmują 28 zmian o charakterze technicznym, merytorycznym i finansowym. Najważniejsze zapisy dotyczą:

- Ułatwienia dostępu do wsparcia w wysokości 250 tys. euro na rozwój produkcji psia, w ramach działania „modernizacja gospodarstw wiejskich”.

- Umożliwienia budowy nowych zakładów w ramach programu „przetwórstwo i marketing produktów rolnych”.
- Uelastycznienie warunków dostępu do programu „Premie dla młodych rolników”.
- Powierzenia Agencji Rozwoju i Modernizacji Rolnictwa realizacji programów „Transfer wiedzy i działalności informacyjnej” oraz „Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania

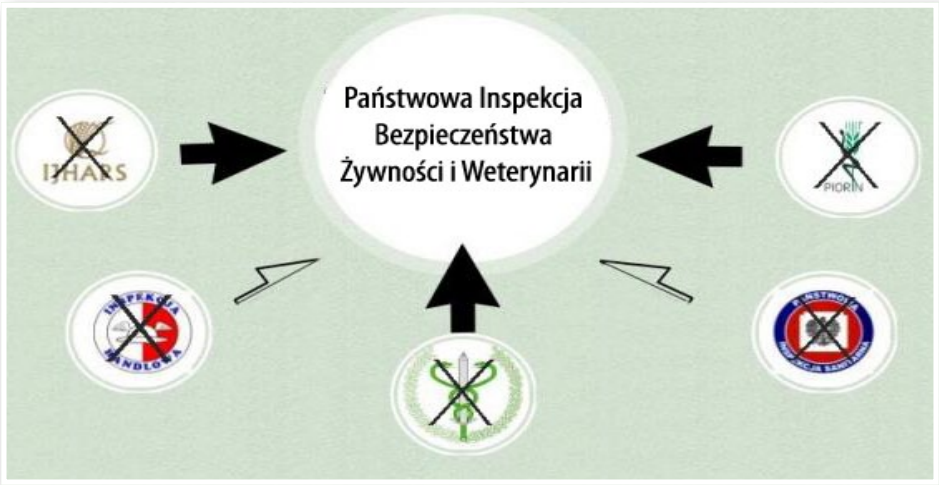
gospodarstwem i usługi z zakresu zastępstw”.

Dруги pakiet dotyczy, m.in. stworzenia nowego obszaru wsparcia dla producentów trzody chlewnej, których gospodarstwa znajdują się w strefach objętych restrykcjami weterynaryjnymi, w związku z występowaniem afrykańskiego pomoru świń. Pakiet czeka na zatwierdzenie Komisji Europejskiej.

Szkoły rolnicze:
45
placówek
12 tys.
uczniów i słuchaczy

Powstanie Państwowa Inspekcja Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii

Wiemy, co jemy

Obecny system sprawowania nadzoru nad bezpieczeństwem żywności jest zbyt rozproszony. Działa aż pięć instytucji kontrolnych: Państwowa Inspekcja Sanitarna (PiS), Inspekcja Weterynaryjna (PiW), Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORIN), Inspekcja

Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS) oraz Inspekcja Handlowa (IH). System, aby mógł działać sprawnie, musi być zintegrowany. Powstanie Państwowa Inspekcja Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii, która przejmie kontrolę nad całym łańcuchem produkcyjnym i żywnościowym - „od pola do stołu”.

Konsolidacja odbędzie się na zasadzie równoprawności zadań, kompetencji oraz pracowników tworzących nową inspekcję. Nadzór nad PIBŻ będzie sprawował minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Tworząc nową agencję PiS nadrabia zaniedbania poprzedniego rządu.

Zniesiono dopłaty do upraw malin. Wsparcie bezpośrednie bez zmian

Zgodnie z unijnymi przepisami

Dotychczas, w ramach jednego instrumentu płatniczego realizowano wsparcie do upraw malin i truskawek. Z analiz Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej wynika jednak, że niska dochodowość i niepewność warunków dotyczy obecnie wyłącznie truskawek. Sytuacja rynkowa malin wyraźnie się poprawiła. Ponadto Główny Urząd Statystyczny wskazuje, że powierzenia upraw malin do 2012 r. ustabilizowała się na bardzo wysokim poziomie, co zapewniło Polsce w trudnym położeniu ekonomicznym. Komisja Euro-

pejska skrupulatnie prowadzi kontrolę rozliczeń i zgłosiła zastrzeżenia do niektórych instrumentów wsparcia stosowanych w Polsce, w tym do płatności w sektorze owoców miękkich. Niezależnie od tego, rolnicy nadal będą otrzymywać do upraw malin wszystkie inne formy pomocy realizowanej w ramach systemu wsparcia bezpośredniego.

PO-PSL obiecywało, PiS to zrobił.

Łączenie agencji

W miejsce Agencji Nieruchomości Rolnych i Agencji Rynku Rolnego powstanie Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolników (KOWR). Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przygotowała już w tej sprawie projekt ustawy. Usprawnienie administracji i połączenie instytucji zajmujących się rolnictwem, od lat obiecywała koalicja PO-PSL. Taki postulat znajdował

się także w programie rolnym PiS. W odróżnieniu od poprzedników, my nie rzucamy słów na wiatr, ale realizujemy obietnice. KOWR przejmie zadania wykonywane dotychczas przez obie agencje. Powstanie skuteczne narzędzie do realizacji polityki rolnej. Nowa agencja zajmie się, m.in. koordynacją zadań w zakresie marketingu rolniczego, budową systemu wsparcia dla od-

nawialnych źródeł energii, integrowaniem i wzmocnieniem systemu nadzoru właścicielskiego nad spółkami o szczególnym znaczeniu dla gospodarki. Docelowo KOWR będzie miała także kompetencje w zakresie doradztwa rolniczego i programowania urbanistyczno-planistycznego dla wsparcia rozwoju obszarów wiejskich oraz gmin wiejskich i miejsko-wiejskich.

Od sierpnia 2016 roku, wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego podlegają bezpośrednio ministrowi.

Radzimy rolnikom

Prawo i Sprawiedliwość od dawna postulowało zmiany w systemie doradztwa rolniczego. Dotychczas ODR-y znajdowały się w gestii marszałków województw. To nie było dobre rozwiązanie. Doradztwo musi służyć fachową

i kompetentną pomocą całej branży rolniczej, a kompleksowa wiedza na ten temat znajduje się w ministerstwie, a nie w urzędach marszałkowskich. Dochodziło także do sytuacji, że władze wojewódzkie wykorzystywały środki i potencjał

ODR do własnych, nieraz politycznych celów. Wprowadzone przez rząd PiS zmiany pozwolą podnieść efektywność systemu doradztwa rolniczego i usprawnią przepływ innowacji oraz wiedzy z jednostek badawczych do rolników.

Kalendarium

Wołowina do Arabii Saudyjskiej

Główny Inspektorat Weterynarii uzgodnił z Saudyjskim Urzędem ds. Żywności i Leków warunki eksportu wołowiny. Kolejny, ważny rynek stanął otworem przed polskim mięsem.

...i do Maroka

Mięso wołowe i produkty z niego pochodzące trafią także na rynek Maroka. Uzgodnienie bilateralne wzoru świadectwa zdrowia stanowi uwieńczenie długich negocjacji prowadzonych pomiędzy obu krajami.

Premia za działalność

Przygotowano szczegółowe warunki i tryb przyznawania wypłat oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej”.

Ekologiczne rolnictwo

Odbędzie się posiedzenie inauguracyjne Rady Rolnictwa Ekologicznego, które utworzyła podsekretarz stanu Ewa Lech. Rada została powołana, jako organ pomocniczy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Światowo i smacznie

Pielgrzymi, którzy odwiedzili Polskę z okazji Światowych Dni Młodzieży mieli możliwość spróbowania naszych żywnościowych hitów eksportowych. Degustacja prowadzona była w ramach Pawilonu Polskiego.

Kalendarium

Dalsze wsparcie

Rada Ministrów wydała rozporządzenie w sprawie dalszych, tymczasowych nadzwyczajnych środków wsparcia dla producentów niektórych owoców i warzyw w związku z kontynuacją zakazu ich przywozu z UE do Rosji.

Jasnogórskie Dożynki

Na Jasnej Górze bije serce naszego narodu. Wierni tradycji naszych przodków przyносimy do ołtarza chleb, owoc ziemi i pracy rąk ludzkich. Chleb, który pragniemy dzielić tak aby nikomu w naszym narodzie go nie zabrakło.

Smaki Regionów

Targi wyrobów tradycyjnych i regionalnych odbyły się w Poznaniu. Musiało minąć trochę lat, abyśmy zaczęli odkrywać na nowo polskie tradycyjne produkty.

Poznaj Dobrą Żywność

Poлага Food jest świętem branży rolno-spożywczej. To najważniejsza tego typu impreza w naszej części Europy. Tradycją stało się, że w czasie tych targów przedstawiciele firm otrzymują znaki programu Poznaj Dobrą Żywność.

Dla roślin i pasz

Rząd przyjął projekt ustawy zmieniający zasady płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego. Przewidziano rozwiązania będą sprzyjać lepszemu wykorzystaniu wsparcia w sektorze roślin wysokobiałkowych.

Program rozwoju głównych rynków rolnych w Polsce na lata 2016-2020

Biznesplan dla polskiego rolnictwa

Politycy PO-PSL przez osiem lat rządzenia nie stworzyli jednolitej strategii nakreślającej kierunki i tempo rozwoju całego rolnictwa oraz jego poszczególnych gałęzi. Planowanie, zwłaszcza jeżeli chodziło o obszary wiejskie, nie należało do ich mocnych stron. Wierzyli w nieomyślność Brukseli i niewdzielną rękę rynku. Po dwóch kadencjach rządów PO-PSL, mieszkańcy obszarów wiejskich boleśnie i na własnej skórze przekonali się, że bez zdecydowanego zaangażowania państwa, rolnictwo skazane jest na porażkę.

Prawo Sprawiedliwość oparło filozofię rządzenia na innych fundamentach.

W Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi powstał „Program rozwoju głównych rynków w Polsce”. To kompleksowa analiza branży. Program koncentruje się na dziewięciu rynkach rolnych: zbóż, rzepaku, wieprzowiny, wołowiny, owoców i warzyw, drobiu, mleka i przetworów mlecznych, tytoniu i cukru.

Dokument składa się z trzech części.

W pierwszej zawarto głęboką analizę dziewięciu rynków, w tym dane na temat ich struktury, poziomu produkcji, handlu zagranicznego, uwarunkowań rozwoju. Przygotowano także opracowanie dotyczące ich słabych i mocnych stron, szans oraz zagrożeń.

W rozdziale drugim omówiono najważniejsze dostępne instrumenty unijnego i krajowego wsparcia rynków rolnych.

W trzeciej części wskazano cele i wyzwania w poszczególnych sektorach oraz propozycje działań, które należy podjąć, aby je zrealizować.

Sytuacja na poszczególnych rynkach rolnych jest różna. Odmienna jest dynamika zmian poziomu produkcji, tendencje w handlu zagranicznym, stopień zorganizowania producentów i ogólna kondycja ekonomiczna. Program daje odpowiedź na to, co zrobić, aby uruchomić potencjał i rozwinąć każdy z sektorów. Poza tym, opracowano cele, wyzwania i działania wspólne dla wszystkich rynków. Niezależnie od indywidualnej specyfiki łączą je jedno. Są fundamentami rozwoju polskiego rolnictwa.

- CELE**
- Rozwój poszczególnych sektorów w celu lepszego wykorzystania istniejących zasobów i zaspokojenia potrzeb odbiorców i konsumentów;
 - Zwiększenie konkurencyjności krajowego sektora rolnego na rynku Unii Europejskiej i światowym;
 - Poprawa i stabilizacja sytuacji dochodowej krajowego sektora.
- WYZWANIA**
- Poprawa współpracy w ramach łańcucha marketingowego;
 - Dostosowanie skali, struktury i efektywności produkcji do potrzeb i wymogów rynku;
 - Kreowanie właściwego przekazu dotyczącego oferowanych produktów kierowanego do odbiorców i konsumentów;
 - Właściwe wdrażanie instrumentów wspólnej organizacji rynków rolnych;
 - Wykorzystywanie możliwości stabilizowania dochodów.
- DZIAŁANIA**
- Wdrożenie i egzekwowanie obowiązku zawierania umów na dostawy;
 - Eliminowanie nieuczciwych praktyk w handlu rolno-spożywczym;
 - Upowszechnianie zbywania, przez rolników, produktów rolnych poprzez zorganizowane przez nich struktury jakimi są grupy producentów i organizacje producentów oraz ich związki i zrzeszenia;
 - Poprawa funkcjonowania funduszy promocji i lepsze ukierunkowanie promocji;
 - Odtworzenie i wsparcie rozwoju lokalnych rynków rolnych;
 - Uruchomienie platformy żywnościowej;
 - Stworzenie Funduszu Ochrony Przychodów Rolniczych.

Wykorzystywanie możliwości Wspólnej Polityki Rolnej

Program kładzie duży nacisk na instrumenty pomocowe Unii Europejskiej.

Wykorzystanie możliwości Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020

Wsparcie bezpośrednie

Płatności bezpośrednie są ważnym instrumentem polityki rolnej. Mają, m.in. wspierać i stabilizować dochody rolnicze oraz zapewnić równe warunki konkurencji w ramach jednolitego rynku rolno-żywnościowego. Płatności obszarowe mają szczególne znaczenie dla polskiego sektora zbóż, z uwagi na dużą skalę produkcji w naszym kraju. Są także ważnym źródłem dochodu w innych branżach. Wsparcie bezpośrednie jest ważnym elementem wpływającym na poprawę warunków gospodarowania, utrzymanie oraz zwiększenie możliwości inwestowania, aby sprostać wymaganiom rynkowym. Wsparcie bezpośrednie ma kluczowe znaczenie, ponieważ większość rynków rolnych w Polsce nadal charakteryzuje się niskim stopniem zorganizowania, co wpływa na słabą pozycję negocjacyjną producentów. Ponadto ceny na rynku krajowym ulegają znacznym wahaniom, wpływając na niestabilność gospodarowania rolników. Dlatego tak ważnym jest kontynuowanie tego rodzaju wsparcia, mając na uwadze, że jest ono podstawowym elementem w reformowanej Wspólnej Polityce Rolnej. Aby optymalnie i skutecznie wykorzystać istniejące możliwości, należy analizować wprowadzone rozwiązania i dostosowywać je do potrzeb rynku.

Wsparcie na rozwój

Celem pomocy w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich jest m.in. zwiększenie rentowności i konkurencyjności gospodarstw rolnych. Taka forma wsparcia ma kluczowe znaczenie, ponieważ polski sektor rolny charakteryzuje się rozdrobnioną strukturą i niskim stopniem zorganizowania. Dlatego bardzo istotne jest kontynuowanie wsparcia w ramach PROW, aby rolnicy mogli racjonalizować technologię produkcji, wprowadzać innowacje, dostosować profil produkcji do zmieniających się potrzeb rynku, a przede wszystkim zwiększyć skalę i wydajność oraz poprawić jakość wytwarzanych produktów. Przy przydziale środków należy zwracać uwagę na podmioty, które posiadają trwałe powiązania kapitałowe z producentami rolnymi, w tym uznanymi grupami i organizacjami producentów, spółdzielniami rolników oraz ich zrzeszeniami i związkami. Należy też na bieżąco modyfikować przepisy w tym zakresie mając na uwadze zmieniające się potrzeby rynku.

Kalendarium

Minister z Estonii

Ministrowie rolnictwa Polski i Estonii omówili zasady współpracy w drugiej połowie 2017 roku. W tym czasie Estonia obejmie prezydencję w Unii Europejskiej. Estoński minister wysłuchał polskich oczekiwań w zakresie rolnictwa.

4+3

Wauli Krysztalowej SGGW w Warszawie odbyło się spotkanie ministrów rolnictwa państw Grupy Wyszehradzkiej – Czech, Polski, Słowacji, Węgier oraz Bułgarii, Rumunii i Słowenii.

Festiwal nauki

Odbył się XIII Rolniczy Festiwal Nauki, organizowany przez Centralną Bibliotekę Rolniczą w Warszawie i Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie.

Horyzont 2020

Omówiono działania Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na rzecz silniejszego włączenia się Polski i krajów Europy Środkowo-Wschodniej w realizację programu Horyzont 2020.

Stawki pomocy

Ogłoszono stawki pomocy dla producentów rolnych, którzy w bieżącym roku ponieśli straty w wyniku huraganu, gradu, deszczu lub suszy. Aby uzyskać wsparcie, szkody muszą wynieść co najmniej 70 proc. produkcji.

Rok rządów Prawa i Sprawiedliwości

➔ Współpraca przebiega prawidłowo

Samorząd rolniczy pozytywnie ocenia ostatni rok działań Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Krzysztofa Jurgie-la wraz z Kierownictwem resortu. Współpraca z izbami rolniczymi przebiega prawidłowo, Kierownictwo resortu otwarte było na sygnały i wnioski płynące od rolników i zawsze znajdowało czas na przybycie na spotkania z przedstawicielami samorządu rolniczego.

W minionym roku, pomimo bardzo trudnej sytuacji na rynkach rolnych, podjęto wiele inicjatyw służących poprawie kondycji polskich rolników, m.in.:

1. Zaliczkowa wypłata płatności bezpośrednich, równie ż dla tych rolników, którzy zostali wyznaczeni do kontroli.
2. Kredyty z dopłatą z Budżetu Państwa dla rolników w trudnej sytuacji.
3. Pomoc dla producentów mleka, swni, owoców i warzyw.
4. Systemowe zmiany w rolnictwie, oczekiwane przez rolników, takie jak: zmiana zasad funkcjonowania Ośrodków Doradztwa Rolniczego czy reforma inspekcji i służb działających w otoczeniu rolnictwa.
5. Zainicjowanie zmian w ubezpieczeniach rolnych w celu ich upowszechnienia, w tym zwiększenie środków finan-sowych na dopłaty do ubezpieczeń w rolnictwie z 200 mln zł do 926 mln zł w 2017r. i dalsze zwiększanie tej kwoty.

Działanie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Pana Krzysztofa Jurgie-la w minionym roku pozwala mieć nadzieję na dalsze zmiany w celu polepszenia sytuacji rolników oraz na owocną współpracę z izbami rolniczymi.

WIKTOR SZMULEWICZ

Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych

➔ Dobra decyzja 500+

Rolnicy z Gminy Prabuty i okolic dostrzegają wysiłek i starania Rządu RP by mieszkańcom obszarów wiej-skich żyło się lepiej a za swoją ciężką pracę otrzymywali godziwe wynagrodzenie. Szczególnie dobrą decyzją było wprowadzenie,, Programu 500 +”, który wielu osobom pozwolił na rezygnację z „wstydlivej “ pomocy społecz-nej, a wspomagając skromne budżety domowe wielu rodzin wiejskich zapewnia środki na kształcenie dzieci.

Ważną decyzją dla rolników było zablokowanie możliwości wykupywania ziemi przez „słupy” który służył tylko spekulantom i uderzał w polskich rolników. Dobrym krokiem było też wypłata zaliczek na poczet płatności bezpośrednich.

STANISŁAW ANDERS

rolnik z gminy Prabuty, Przewodniczący NSZZ Solidarność RI w województwie pomorskim

➔ Obroniono polską ziemię

Rząd Prawa i Sprawiedliwości, w przeciwieństwie do rządu PO-PSL dba o rolnictwo. Cały rząd jak zaznaczyła w swoim expose Pani Premier Beata Szydło odpowiada za rolnictwo, a nie tylko Minister Rolnictwa.

Podam teraz kilka przykładów dobrej zmiany na polskiej wsi:

- Obroniono Polską Ziemię, nasze dziedzictwo przed całkowitym wykupem przez obcokrajowców, wprowa-dzając nowa ustawę o ustroju rolnym.
- Podjęto zdecydowane kroki w walce z Afrykańskim Pomorem Świń. Mam nadzieję , że zostanie również nie-jako przy okazji rozwiązany problem szkód łowieckich czynionych przez watahy dzików, niszczące nasze uprawy.
- Od 18 października rolnicy otrzymują zaliczki na poczet dopłat bezpośrednich.

Zmienia się podejście władzy do rolników. Znów czujemy , że ktoś o nas myśli , ktoś o nas zaczyna dbać . Rząd Prawa i Sprawiedliwości realizuje obietnice , które składał przed wyborami. Widzimy , że nie była to tylko „kiełbasa wyborcza”.

Nowy rząd ma program i chce go zrealizować tak byśmy my rolnicy mieli pewność jutra , widzieli pespektywy rozwoju i mieli nadzieje , że zło które zostało uczynione Polskiemu Rolnikowi przez rząd PO-PSL zostanie napra-wione i nigdy sie nie powtórzy.

JAN ZNYK

rolnik ze wsi Bąków Dolny w powiecie łowickim

➔ Poczucie stabilizacji

Według mnie największym sukcesem rządu Prawa i Sprawiedliwości jest szybkie wprowadzenie ustawy za-pobiegającej spekulacyjnemu wykupowi polskiej ziemi. Rząd koalicji Po- PSL był przez 8 lat kompletnie głuchy na protesty rolników domagających się uczciwych zasad nabywania ziemi z zasobów Skarbu Państwa , zaprze-stania jej sprzedaży słupom, a pośrednio też obcokrajowcom. Nasza ziemia powinna zostać w rękach polskich rolników.

Nowa ustawa o ustroju rolnym jest więc dobrym ruchem w tym kierunku choć wymaga moim zadaniem jesz-cze kilku drobnych korekt. Szczególnie jeśli chodzi o dzierżawę państwowej ziemi. Sam jestem dzierżawcom więc najlepiej wiem jak ważne jest poczucie stabilizacji na dzierżawionych gruntach.

Kolejnym krokiem resortu rolnictwa dobrze przyjętym przez środowisko wiejskiej jest przygotowany w MR i RW pakiet ustaw wzmacniających pozycję rolnika w łańcuchu żywnościowym. Dobrze się też stało po raz pierw-szy rolnicy otrzymają zaliczki na poczet płatności bezpośrednich oraz że zostały w przyszłorocznym budżecie państwa zwiększone środki rolnictwo. Dobrym pomysłem jest też bezpośrednich nadzór ministra nad jednost-kami doradztwa rolniczego. Nas jako producentów rolnych cieszy też większe zainteresowanie obecnego rządu promocja produktów rolno – spożywczych zagranicą .

PIOTR DOLIGALSKI

rolnik ze wsi Kowróż w gminie Łubianka , województwo kujawsko - pomorskie

REDAGUJE ZESPÓŁ ROLNY KLUBU PARLAMENTARNEGO PIS

REDAKTORZY WYDANIA: Krzysztof Jurgiel, Robert Telus.

AUTORZY WSPÓŁPRACUJĄCY:

Posłowie: Ryszard Bartosik, Zbigniew Dolata, Beata Mazurek, Jan Krzysztof Ardanowski, Jan Duda, Leszek Galemba, Marek Suski, Szymon Giżyński, Ryszard Terlecki, Zbigniew Babalski, Jacek Bogucki, Krzysztof Głuchowski, Kazimierz Gołojuch, Kazimierz Gwiazdowski, Teresa Hałas, Krzysztof Szulowski, Marek Kwitek, Dariusz Bąk, Jerzy Małecki, Mieczysław Miazga, Piotr Olszówka, Adam Ołdakowski, Mirosława Stachowiak-Różecka, Piotr Polak, **Senatorowie:** Przemysław Błaszczyk, Margareta Budner, Waldemar Bonkowski, Marian Poślednik, Józef Łyczak, Zdzisław Pupa, Tadeusz Romańczuk, Jan Maria Jackowski, Jerzy Chrościkowski, Rafał Ambroziak

➔ Nie rzucają słów na wiatr

Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna “ dobrze ocenia politykę rolną prowadzona przez rząd Prawa i Spra-wiedliwości i jest zadowolony z działań na rzecz wsi i jej mieszkańców podejmowanych przez ministra Krzysztofa Jurgie-la. Przez ten rok udało się zrobić więcej zmian ustawowych ,aby polepszyć warunki produkcji rolnej oraz zabezpieczyć narodowy interes w kwestiach związanych z ziemią, niż przez 8 lat rządów koalicji PO- PSL.

Cieszę się , że minister Krzysztof Jurgiel słucha i często korzysta z rad środowiska wiejskiego ,bo naszym wspólnym celem jest zapewnienie stabilizacji na podstawowych rynkach rolnych oraz zagwarantowanie nale-żytych dochodów rolnikom.

Wiemy, że Minister nie rzuca słów na wiatr i będzie dalej konsekwentnie dążyć do realizacji Programu Rolnego Prawa i Sprawiedliwości, który w pełni popieramy.

Za dotychczasowy dialog i współpracę serdecznie dziękujemy i czekamy z nadzieją na kolejne kroki Pana Krzysztofa Jurgie-la zmierzające do utrzymaniu w naszym kraju modelu rolnictwa opartego na gospodarstwach rodzinnych .

MARIUSZ GOŁĘBIEWSKI

Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”

➔ Mogę tylko podziękować

8 lat rządów Koalicji PO - PSL połączonych z wdrażaniem liberalnej polityki w rolnictwie nie da się w ciągu jednego roku naprawić. Pan Minister Marek Sawicki zachowywał się jak wszystko wiedzący guru, pomimo te-go, że organizacje rolnicze zwracały mu uwagę, że produkuje ustawy oderwane od rzeczywistości, robił swoje . Wszystkie organizacje i związki zawodowe prosiły wręcz na spotkaniach że ustawa o sprzedaży bezpośredniej przygotowana przez Sawickiego jest nie wykonalna i rolnicy nie będą zgłaszać się do Urzędów Skarbowych celem rejestracji sprzedaży bezpośredniej . Przez 8 lat nie wprowadzono tak buńczucznie zapowiadanej ustawy o ubez-pieczeniach upraw od zdarzeń losowych Sawicki temat podejmował tylko wtedy, kiedy rolnicy ponieśli straty , jak zaświeciło słońce zapominał co obiecał .Przykładów można mnożyć jak za czasów koalicji PO - PSL dokonywany demontażu polskiego rolnictwa które zostało sprowadzone wręcz do wegetacji .

Pan Minister Krzysztof Jurgiel kieruje resortem rolnictwa dopiero 1 rok .Wdrażana jest ustawa o sprzedaży bezpośredniej, gdzie rolnicy faktycznie będą mogli sprzedawać produkty wytworzone we własnych gospodar-stwach rolnych , błyskawicznie wprowadzono ustawę o zakazie sprzedaży ziemi obcokrajowcom , trwają inten-sywne prace nad programem wzajemnych powszechnych ubezpieczeniach upraw i zwierząt od zdarzeń losowych. Wprowadzona została nowelizacja Ustawy o KRUS według, której rolnik prowadzący działalność gospodarczą będzie mógł dorobić tyle żeby utrzymać rodzinę .Okazuje się ze to co nie udało się PO i PSL wprowadzić przez 8 lat ,ministerstwo rolnictwa kierowane ministra Jurgie-la dokonało w ciągu jednego roku. Jako samorządowiec i wieloletni członek rolniczego związku zawodowego mogę tylko podziękować Panu Ministrowi Jurgielowi za pra-cowitość i walkę w UE o polskiego rolnika , jestem przekonany ze jest to jeden z najlepszych Ministrów Rolnictwa i wierzę że jeszcze wiele pozytywnych rozwiązań w tej kadencji wprowadzi .

PAWEŁ AUGUSTYN

rolnik z gminy Ryglice w powiecie tarnowskim, były prezes Małopolskiej Izby Rolniczej

➔ Początki są bardzo obiecujące

Polskie rolnictwo czekało na wiele dobrych zmian. Myślę , że teraz dzięki rządowi Prawa i Sprawiedliwości one nastąpiły. W prawdzie w ciągu 1 roku nie da się wszystkich wprowadzić , ale początki są bardzo obiecujące. Dzięki nowej ustawie o ustroju rolnym ziemia rolna będzie nabywana i dziedziczona przez rolników. Teraz tak jak w innych krajach UE ograniczenia w obrocie ziemią dają prawdziwym rolnikom dostęp do gruntów rolnych i możliwość poszerzania produkcji.

Udało się również nadrobić zaległości w wypłacie dopłat bezpośrednich, które powstały z powodu opiesza-łości polityków PO i PSL oraz powiązanych z nimi niekompetentnych urzędników. Nowemu kierownictwu Mini-sterstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi udało się w tym kierunku zrobić nawet więcej – obecnie trwa wypłata zaliczek na poczet dopłat bezpośrednich.

Resort rolnictwa pod kierownictwem ministra Krzysztofa Jurgie-la pracuje również nad uproszczeniem korzy-stania ze środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, aby rolnicy korzystające z działań PROW mieli jak najbardziej ułatwione zadanie.

Cały czas trwają też prace nad objęciem regulacją wszystkich uczestników łańcucha dostaw: producentów rolnych, przetwórców i handlu, co przyczyni się wzrostu i stabilizacji dochodu rodzin rolniczych.

JÓZEF SKARZYŃSKI,

Rolnik z województwa Podlaskiego, wiceprezes Polskiego Związku Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego

➔ Większe zaufanie

Rok to bardzo krótki czas w rolnictwie i trudno wydać trafną ocenę polityki rolnej państwa , ponieważ nie wszystko co się rozpoczęła da się zrealizować do końca w ciągu tych 366 dni. To co widać i słysać na lubelskiej wsi - obecnie do rządu Prawa i Sprawiedliwości jest znacznie większe zaufanie niż do poprzedniej koalicji PO–PSL.

Dla mojego środowiska największym sukcesem rządu i resortu rolnictwa jest ustawa o ułatwieniu sprzedaży bezpośredniej, która stwarza rolnikom większe możliwości rozwoju produkcji i sprzedaży konsumentom końco-wym żywności wyprodukowanej w całości lub w części z ich własnej uprawy, chowu lub hodowli. Dla nas bowiem bardzo ważne są równe szanse i możliwości w zakresie handlu detalicznego z producentami z innych państw członkowskich Unii Europejskiej. A teraz dzięki tej ustawie każdy rolnik będzie mógł sprzedać bez obaw wypro-dukowane w swojej zagrodzie produkty.

Dla nas jako pszczelarzy najważniejsze jest to, że znalazły się dodatkowe środki na rozwój pszczelarstwa, a środo-wisko rolnicze i to pod auspicjami Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi zaczyna ze sobą rozmawiać na temat che-mii i neonicotynoidów. My rozumiemy , że środki ochrony roślin są potrzebne, ale trzeba je też umiejętnie stosować. Dla mnie to milowy krok, że wreszcie możemy się w ministerstwie rolnictwa spotkać i o tych sprawach rozmawiać

ZBIGNIEW PĘCAK,

pszczelarz ze wsi Kluczkowice . gmina Opole Lubelskie w województwie lubelskim